

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen
R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”,
gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd
Ĉio per amo, nenio per forto. (*S. Franc. de Sales*)

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementsprijs
f 2.50 per jaar
Eksterlanda Jarabono f 3.—

Adres der Redactie:
P. M. BROUWER
Pahudstraat 134
's-Gravenhage.

Afzonderlijke nummers
20 cent.
Advertentiën
50 cent per regel.

Advertentien: DRUKKERIJ PIET SMITS, Tilburg.

NAAST DE MOEDERTAAL.

Het zal velen verwonderen, enkelen misschien ergeren, dat op deze plaats artikelen verschijnen, steeds in het Nederlands. Er zijn Esperantisten, die menen dat ze verraad plegen aan Esperanto, als ze niet overal en altijd onze internationale taal gebruiken. Waar n'et-Esperantisten E. *onderschatten* komt hier een *overschatten* van E. te voorschijn, die voor de verspreiding van het wereldtaalidee al evenmin bevorderlijk werkt.

Is E. dan niet geschikt om overal en altijd gebruikt te worden? We weten wel beter. Is E. dan minderwaardig? In het geheel niet. Maar E. is *ander*waardig. En ook in het *gebruik* van onze Internationale taal moeten we principiëel zijn. De plaats, die E. dient in te nemen is: **NAAST** de moedertaal. En nooit zal E. mogen wegnemen de waardering van eigen **NATIONALE** taal, die is en blijft en blijven moet de drager van eigen nationale kultuur.

Waar we ons willen of moeten onderhouden met mensen uit eigen land hebben we E. niet nodig. Als we onder elkaar E. gebruiken, dan doen we dat om ons te oefenen. In officieele, zakelijke bijeenkomsten, waar uitsluitend landgenoten aanwezig zijn is de aangewezen taal: de landstaal. En waar E. hier de moedertaal verdringt, wordt aan E. een eer bewezen, die haar niet toekomt en daar wordt de moedertaal verraden.

Esperanto heeft in ons hart een plaats, die ze nimmer zal verliezen, maar die plaats is *naast* onze moedertaal.

Ons maandblad heeft onder meer 'n opdracht te vervullen, die nationaal is: propaganda voor E. onder de Katholicken van Nederland.

Die opdracht kan en moet ze vervullen in het Nederlands. Slechts artikelen van INTERNATIONALE betekenis behoren in Esperanto gesteld te zijn. Waar in dit blad wel anders geschiedt, is dit een afwijken van de regel: Voor nationaal verkeer een nationale taal: Nederlands, voor internationaal verkeer de internationale taal: Esperanto.

Het leek ons nuttig dit naar voren te brengen.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

INGEKOMEN VOORSTELLEN:

AFDEELING VENLO.

I. Het orgaan *Nederlanda Katoliko* worde niet langer verplichtend gesteld voor de leden van N.K.

II. De contributie, te betalen door de afdelingen, worde verlaagd tot maximum f 1,50.

III. Om het toetreden van nieuwe afdelingen tot den bond te bevorderen worden overgangsbepalingen geschapen volgens welke deze afdelingen gedurende de eerste twee jaren slechts de helft der voorgeschreven contributie behoeven te betalen, indien de financiële toestand in die afdelingen dat wenschelijk maakt.

Toelichting ad I en II.

Voor velen biedt het orgaan weinig belangwekkends en daar het bovendien de contributies voor de afdelingen noodeloos hoog maakt, zou dus een afschaffen van het tijdschrift wenschelijk maken. Zijn de voorstanders van het orgaan erg talrijk, dan zouden zij het tijdschrift kunnen handhaven, maar ze moeten de tegenstanders van het orgaan niet dwingen tot een bijdragen in de kosten in de vorm van hooge contributies. Liever vormen ze een eigen categorie van „membroj-abonantoj” tegenover de gewone „membroj”.

Vooraf bij totale opheffing van het orgaan kan de contributie beduidend verlaagd worden, terwijl toch de kas der vereeniging eer voordeel dan nadeel erbij zou hebben. Dan zou er ook geld beschikbaar zijn voor een meer intense propaganda, terwijl vooral ook veel eerder plaatselijke clubs zullen besluiten tot toetreding tot de bond.

Toelichting ad III.

Voor pas opgerichte afdelingen, waarvan de leden vaak voor het grootste gedeelte nog cursisten zijn, kunnen de financiële lasten vaak zeer drukkend zijn. Om deze afdelingen eenigzins tegemoet te komen en tevens om de vorming van nieuwe afdelingen te bevorderen zouden faciliteiten bij het voldoen der contributies zeer wenschelijk zijn.

AFDEELING ROELOFARENDVSVEEN.

I. Het bestuur benoeme zoo spoedig mogelijk een commissie, die de bestaansmogelijkheid onderzoekt om te komen tot een werkelijk internationaal orgaan, met nationale bijvoegsels, met dien verstande, dat een Nederlandsch Esperantist alleen het Nederlandsche bijvoegsel ontvangt.

Acht het bestuur zich daartoe juridisch en reglementair niet gerechtigd en verantwoord, dan dient de afd. Roelofarendsveen het bovenstaande in I. als voorstel voor de a.s. jaarvergadering.

Kan ook de jaarvergadering een dusdanig besluit niet nemen, dan luidt ons voorstel voor de jaarvergadering als volgt:

„Het bestuur van N.K. zorge, dat binnen de kortst mogelijke tijd, als een urgent programmapunt, bij I. K. U. E. worde aanhangig gemaakt, de benoeming van een deskundige commissie, die onbevooroordeeld en grondig onderzoekt de bestaansmogelijkheid, om zoo spoedig mogelijk te komen tot een werkelijk internationaal orgaan, met, voor elk land afzonderlijke, nationale bijvoegsels”.

Toelichting:

Een opbloei van ons internationaal orgaan is dringend gewenscht. De offers voor de uitgave van een eigen nationaal orgaan zijn voor de nationale bond te groot. De nationale bond moet bevrijd worden van die zware last, waardoor tevens het internationaal orgaan gesteund wordt.

Zaak is ook, dat de administratie van het internationaal orgaan en nationale organen centraal geschiedt, zoodat de totale kosten voor de leden-abonné's aanmerkelijk minder is dan nu.

Geen groot verschil in contributie tusschen leden en leden-abonné's kan bevorderlijk werken voor de laatste groep als zijnde de belangrijkste.

Dit is ook nog een factor van beteekenis voor een sluitende exploitatierekening.

AFDEELING TILBURG.

I. De contributie voor de leden van N.K. wordt met minstens 50 cent per lid en per jaar verminderd, ingaande 1 Jan. 1934.

Toelichting:

De tegenwoordige tijdsomstandigheden en de uitbreiding van het ledental eischen dringend dat een lagere contributie wordt geheven, zoodat zelfs een vermindering van f 1,— per lid en per jaar zeer gewenscht is. De uitgaven van den Bond moeten hiermede

in overeenstemming worden gebracht. Na verloop van tijd zal o.i. deze vermindering geen nadeel voor N.K. beteekenen.

AFDEELING ROTTERDAM.

I. De algemeene vergadering van de Ned. R. K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko” te houden op Maandag 5 Juni 1933, besluite:

1. De uitgave van het Maandblaadje „Nederlanda Katoliko” te doen staken.

2. Zoodra mogelijk voor alle leden van den bond, of indien zulks financieel niet mogelijk is, voor een zoo groot mogelijk aantal leden, abonnementen te nemen op ons internationaal blad „Espero Katolika.”

3. Te bedingen, dat in „Espero Katolika” één pagina ter beschikking worde gesteld van de Ned. R.K. Esperantistenbond N.K.

4. Te bedingen een zoodanige vermindering van den abonnementsprijs op „Espero Katolika” als door de groote uitbreiding van het aantal abonne's op genoemd orgaan ingevolge uitvoering van punt 2 van dit voorstel mogelijk zal blijken.

Toelichting:

Met alle respect voor de redactie van het Maandblaadje „Nederlanda Katoliko” en voor hen, die daaraan hun pennevruchten wijden, moet helaas erkend worden dat ons orgaan, noch voor de leden van den bond, noch voor de propaganda der taal, eenige waarde van beteekenis heeft.

Datzelfde maandblaadje is bovendien een bron van groote en voortdurende zorg voor het Hoofdbestuur van onzen bond, terwijl de daaraan verbonden financiële verplichtingen als een centaarslast drukken op het budget van den bond, waardoor bijna alle noodzakelijke actieve arbeid of/en dringend gewenschte propaganda-acties onmogelijk worden gemaakt.

Voorts vernamen wij, dat verschillende afdelingen klagen over een te hooge contributie-afdracht aan het Hoofdbestuur, waaraan meestal de bedoeling ten grondslag ligt de uitgave van een eigen blaadje te kunnen financieren.

De afdeling R'dam meent, dat bedoelde contributie-afdracht, zooals die thans is geregeld, niet te hoog mag worden genoemd, indien de leden daarvoor minstens een degelijk R.K. Esperanto-blad ontvangen, hetgeen naast leerzame lectuur alle actueel nieuws op Esperanto-gebied vermeldt. Daardoor zullen naar de meening der afd. R'dam alle leden en wellicht niet het minst die der klagende afdelingen, bevredigd worden en de grootste reden voor de uitgifte van een eigen blaadje wel vervallen. Een R.K. Esperanto-blad als

hieboven bedoeld kan voor onze leden alleen „Espero Katolika” zijn.

Door een groote uitbreiding van het aantal abonneementen op „E.K.” zal de groei van onze kwijnende I.K.U.E. zeker krachtig bevorderd worden, terwijl de mogelijke vermindering van den abonnementsprijs weer nieuwe uitbreiding van het aantal abonné's tengevolge zal hebben. Dat de bloei van onze I.K.U.E. een groote uitbreiding van den lezerskring van „E.K.” alsmede het lezen van dat blad op zich zelf door z.m. al onze gefratoj van groote betekenis moet worden geacht voor de R.K. Esperantistenbeweging over de geheele wereld, staat zonder eenigen twijfel vast.

Om bovengenoemde redenen durft de afd. R'dam haar voorstel met groot vertrouwen bij uwe vergadering aan te bevelen.

Voorstel II. De Alg. Vergadering van de Ned. R.K. Esperantistenbond, „Nederlanda Katolika” te houden op Maandag 5 Juni 1933, besluite:

Te beginnen met de te houden jaarvergadering in 1934 zal op alle Bondsvergaderingen uitsluitend Esperanto worden gesproken.

Toelichting:

Hoewel toelichting van bovengenoemd voorstel geheel overbodig moet worden geacht, zal deze desgewenscht ter vergadering worden gegeven.

AFDEELING EINDHOVEN.

I. De contributie der afdelingen van „Nederlanda Katolika” worde vanaf 1 Jan. 1934 teruggebracht op f 1,50 per lid en per jaar.

Toelichting:

De leden van „Suda Kruco” betalen f 3,— per jaar. Daarvan wordt afgedragen aan N.K. f 2,— en aan 't regionkomitato f 0,12. Resteert f 0,88. Over 75 leden maakt dat f 66,—. Voor zaalhuur moet wekelijks betaald worden f 1,50. Per jaar dus f 78,—. Alle verdere uitgaven buiten beschouwing latend, wordt dit een deficit van f 12,—.

AFDEELING SCHIEDAM.

I. „Nederlanda Katolika” malaperu kaj estu anstataŭata de plenaĝa rubriko por Nederlando en „Espero Katolika”.

Klarigo:

Ni kredas, ke la Membroj havas malmultan intereson por nia nacia revuo kaj, ke per tiu ŝanĝo en la publikigo de la diversaj gravaj komunikoj por nia lando, ni povos grave malaltigi la kotizon

samtempe forte subtenante nian internacian movadon. La ĉefestraro do interrilatu kun la estraro de I.K.U.E. pri la sumo pagota al tiu ligo kaj per la diferenco inter la nun por Nederlanda Katoliko pagataj sumoj kaj tiuj pagotaj por Espero Katolika ni povos malaltigi la kotizon por la nacia societo.

AFDEELING MAASTRICHT.

I. De Vereeniging „Nederlanda Katoliko” neme een collectief abonnement op „Espero Katolika”. Het bondsorgaan N.K. zal dan als bijvoegsel van „Espero Katolika” in 4 bladzijden verschijnen.

Toelichting :

Blijkens ontvangen schrijven van Pastro Font Giralt, bedragen de kosten van een collectief abonnement op „E.K.” plus bijvoegsel „N.K.” f 1,75 per lid en per jaar; het orgaan N.K. in zijn huidige vorm kost aan den Bond circa f 1,17 per lid en per jaar. Bij aanneming van ons voorstel zou dus waarschijnlijk een geringe contributie verhooging ad f 0,60 per lid en per jaar noodig zijn; hiervoor ontvangt men dan echter ook een mooi internationaal orgaan, en voor de tegenwoordige E.K. lezers is het een groot voordeel. Het hoofddoel van ons voorstel is het voortbestaan van „Espero Katolika” te verzekeren.

N.B. Copiebrief van Pastro Font Giralt was ingesloten.

JAARVERGADERING TE AMSTERDAM OP 5 JUNI A.S.

2e Pinksterdag.

Om goedkoop in Amsterdam te komen leze men een desbetreffend artikel in dit nummer en... handele er naar!

Voorloopig programma.

- 10.15. H. Mis met Esperanto-predicatie In de kapel van „Huize de Liefde”, Da Costakade 102.
  - 11.15 - 1.15. Algemeene vergadering, 1e deel. Huishoudelijke aangelegenheden.
  - 11.15 - 1.15. Rondgang door de stad met geleide voor hen, die het eerste deel der vergadering niet bezoeken.
  - 1.15. Gelegenheid tot het gebruiken van een lunch in het vergaderingsgebouw ad f 1,25 per persoon.
  - 2.15 - 4.45. Vergadering, 2e deel. Zoo noodig voortzetting van het 1e deel. Voor eene te houden spreekbeurt is o.a. gevraagd Dr. W. H. Moller.
  - 5 - 6.30. Boottocht. Speciale prijs voor onze Bondsleden 20 ct. per persoon.
-

AAN DE AFDEELINGSSECRETARISSEN.

Met het oog op het samen te stellen jaarverslag, dat zooveel en zoo juist mogelijke gegevens betreffend onze Bond dient te bevatten, verzoeken wij *alle* afdelingen de meest belangrijke gebeurtenissen van het afgelopen jaar in te zenden aan het secretariaat. Van belang zijn ook gegevens omtrent aantal leden, groei of stilstand of achteruitgang van ledental. Cursussen, vergaderingen, clubavonden, plannen voor de toekomst, enz.

Mogen wij in de loop van April dergelijk verslagje van U verwachten?

Candidaten voor het Hoofdbestuur zijn ingediend door de afdelingen: Rotterdam, Reusel, Schiedam. Daar nog niet alle bereidverklaringen der betreffende kandidaten binnengekomen zijn, volgen de namen in het Mei-nummer.

De Heer M. Aerds, te Eindhoven heeft schriftelijk mededeeling gedaan, dat hij wegens drukke werkzaamheden, ontslag neemt als lid van het Hoofdbestuur.

Wij danken den Heer Aerds voor zijn gewaardeerde hulp gedurende de korte tijd dat hij lid was van het Hoofdbestuur, en betuigen ons leedwezen dat de verzwaarde dienst het hem onmogelijk maakt zijne functie langer waar te nemen.

GOEDKOOP REIZEN PER SPOOR NAAR ONS CONGRES OP 5 JUNI a.s. TE AMSTERDAM.

In verband met ons congres op 5 Juni a.s. te Amsterdam, waaraan ongetwijfeld vele leden uit het geheele land zullen deelnemen, heb ik mij in verbinding gesteld met de Nederlandsche Spoorwegen om te vernemen, op welke wijze onze leden het voordeelgigst kunnen reizen.

Hier volgt het antwoord van de Nederlandsche Spoorwegen:
„Het voordeelgigst reizen Uwe leden in dit geval op een gezelschapsbiljet. Deze worden in tweeërlei vorm uitgegeven en wel als volgt:

A. een gezelschapsbiljet heen en terug voor minstens 10 personen of daarvoor betalende, geldig 3 dagen. De leden moeten de heen- en terugreis gezamenlijk afleggen.

B. Een gezelschapsbiljet heen en terug voor minstens 25 personen of daarvoor betalende, geldig 1 dag. De leden moeten de heenreis gezamenlijk afleggen. De terugreis mag ieder doen met trein naar eigen keuze.

Wij vermoeden, dat Uw leden verspreid zitten over allerlei plaatsen en dat vooral van elke kleinere plaats niet minstens 10

leden zullen komen. Het is daarom noodig, om elk lid zooveel mogelijk van de goedkoope prijzen te doen profiteeren, dat men zich op bepaalde stations verzamelt tot gezelschappen. Hier volgt een voorbeeld:

Aan het congres nemen deel van Gennep 2 leden, van Veghel 3 leden, van Best 3 leden, van Boxtel 4 leden en van Oisterwijk 3 leden. Al deze leden buiten Boxtel reizen op een gewoon spoorkaartje naar Boxtel. In Boxtel vormt men met elkander een gezelschap van 15 leden en kan men van Boxtel naar Amsterdam en terug gezamenlijk reizen, op een gezelschapsbiljet genoemd onder A. Op de terugreis nemen de leden buiten Boxtel vanaf Boxtel weer een gewoon spoorkaartje naar de plaats van inwoning. Indien men geen tijd heeft dit aan het loket te Boxtel te doen, dan zegt men dit vóór vertrek van den trein even aan den conducteur, die dan het vereischte kaartje zal verstrekken.

De gezelschapsbiljetten moeten minstens 2 x 24 uur voor den dag, waarop de reis aanvangt, bij een onzer stations worden aangevraagd. Het lid, dat op zich neemt het gezelschapsbiljet aan te vragen, zal dus tijdig van te voren dienen te weten voor hoeveel personen hij dit heeft te doen.

Hieronder volgen de prijzen 3e klasse per persoon voor gezelschappen van eenige der voornaamste stations naar Amsterdam C.S. en terug:

Indien men reist op een Gezelschapsbiljet genoemd onder

	A.	B.		A.	B.
	IIIe kl. retour			IIIe kl. retour	
Van Maastricht	f 5,80	f 4,69	Van Utrecht	f 1,23	f 1,03
„ Heerlen	f 5,73	f 4,63	„ Rotterdam	f 2,40	f 1,97
„ Sittard	f 5,25	f 4,25	„ Den Haag	f 1,83	f 1,51
„ Roermond	f 4,63	f 3,75	„ Leiden	f 1,44	f 1,20
„ Eindhoven	f 3,30	f 2,69	„ Alkmaar	f 1,17	f 0,98
„ Venlo	f 4,30	f 3,49	„ Amersfoort	f 1,35	f 1,13
„ Vlissingen	f 5,73	f 4,63	„ Zwolle	f 3,08	f 2,51
„ Roosendaal	f 3,85	f 3,13	„ Hengelo	f 4,18	f 3,39
„ Breda	f 3,60	f 2,93	„ Deventer	f 2,83	f 2,31
„ Tilburg	f 3,08	f 2,51	„ Zutphen	f 2,90	f 2,37
„ Boxtel	f 2,80	f 2,29	„ Arnhem	f 2,70	f 2,21
„ Den Bosch	f 2,50	f 2,05	„ Nijmegen	f 2,78	f 2,27

Zoals U bemerkt is men het voordeeligst uit, als men met 25 personen tezamen reist in één dag heen en en terug. Bovendien mag men de terugreis dan elk afzonderlijk afleggen.

Onze Stationschefs kunnen verder alle gewenschte inlichtingen verschaffen”.

SECRETARIAAT.

CONTRIBUTIE.

De eerste vervalddag is achter de rug. Den vijftienden Februari hadden alle verspreide leden hun contributie, en alle afdelingen hun eerste kwartaal betaald moeten hebben. Het is niet op wietjes gegaan! Van de verpreide leden hebben er slechts 46 aan mijn oproep gehoor gegeven. Heel erg is dat niet, dan innen we het maar per post. Het is wel een gruwelijk werk, zoo'n twee honderd kwitanties schrijven, maar . . . de penningmeester heeft immers toch niets beters te doen! Eind Februari zijn ze weggegaan, en tot nog toe zijn er een dikke vijftig gewijgerd. Eenigen hiervan zullen nog eens gepresenteerd kunnen worden, *met* de laatsten, die om deze reden pas half Maart verzonden worden. Wees dus nog niet ongerust, als U geen kwitantie mocht ontvangen hebben.

De afdelingen een kwitantie presentereen doe ik niet graag. Trouwens, waarvoor hebben zij anders een penningmeester, als om hun verplichtingen goed na te komen?! Van de 29 afdelingen hebben er echter maar 14 op tijd voldaan, dus nog niet de helft. Dat geeft te denken! Heeft uw afdeling misschien ook zoo'n luie penningmeester? Dan maar gauw een andere zien te krijgen!! Eenigen hebben kennis gegeven van de onmogelijkheid om op tijd te voldoen; dat is te waardeeren, dat zijn tenminste behalve penningmeesters ook menschen met fatsoensgevoel. Verder kwam er een groot aantal te laat. En ten slotte zijn er acht afdelingen die tot nu toe (14 Maart) niets van zich hebben laten hooren. En van die acht zijn er nog wel drie, die ons altijd erg waardig en patriarchaal zelfs hebben geleken. Laten we op spoedige beterschap hopen.

De gelegenheid benut ik, om U te wijzen op de vervalddag voor het tweede kwartaal. Deze is *15 April*. Dan dient dus het geld reeds in mijn bezit te zijn. wilt U er ditmaal eens *allen* aan denken?! Bij voorbaat hartelijk dank.

L. W.

COLLECTIEF REIZEN.

Het gaat niet erg vlot. Tot nog toe heeft men toezegging gedaan voor het organiseren vanuit Den Haag, Rotterdam en Eindhoven. Ook verspreide leden kunnen eraan deelnemen.

L. W.

UIT DE AFDELINGEN.

DEN HAAG. „POR DIO KAJ EKLEZIO”.

La 20an de Februaro la Hago sekcio „P.D.K.E.” havis sian duonjara membrarkunvenon. En la malferma parolado la prezidanto sciigis sian ĝojon pro la multaj ĉeestantoj, precipe ĉar li vidis inter

ili tiom da novaj esperantistoj. La protokolo estis senrimarke aprobata. Por la jarkunveno de N.K. oni elektis deligiton. La prezidanto instigis la anojn multnombre viziti tiun kunvenon. Por la festvespero, kiu okazos post la kursoj, do en la komenco de Majo, oni elektis komitaton, kiu prizorgos la feston. Post mallonga paŭzo ankoraŭ kelkaj uzis la rondsindakondon kaj jam je la deka la prezidanto povis fermi la kunvenon per la Kristana saluto.

MARGARETO KEET

Sekretariino.

BERGEN OP ZOOM.

Sekcio „Nia Katolika Idealo”.

La 3 kurantaj kursoj kun entute 54 gekursanoj baldaŭ finiĝos. Dekoj el ili aliĝos al la sekcio. Novaj kursoj estas en preparo.

Bonsukcesintaj membrokunvenoj post vigla priparolado akceptis ampleksan programon de agado por 1933. Nuna estraro: F. J. v. d. Burgt, prezidanto; Arn. Jordans, sekretario; W. L. H. v. d. Heuvel, kasisto; fino M. Goedhart kaj J. Dercks, membroj.

Konversaci-vesperoj regule kaj bonvizitate okazas en la klubejo „Arnold”. Iniciale de kursanoj elektigis festkomisiono, konsistanta el geanoj kaj gekursanoj, por aranĝo de gaja vespero kaj aŭtobusa ekskurso. Niaj afiŝoj kun devizo: „Katolieken leert Esperanto” krom en katolikaj legejoj, Militista Hejmo, unuiĝejo de junmetiistoj, jam delonge ankaŭ pendas en ĉiuj parohpreĝejoj de la urbo. Ĉiusabate en loka taggazeto „de Zoom” ni disponas pri rubriko por artikoloj *en* Esperanto, kiuj multe estas ŝatataj kaj . . . . faras geesperantistojn. De tempo al tempo ni enpresigas artikolojn por-propagandajn kaj novajon priunuigajn en ambaŭ katolikaj taggazetoj „Avondster” kaj „de Zoom”, kiujn ni amplene dorlotas pro ilia gravega valoro de multlegataj kvazaŭ-kluborganoj, kiuj ne malpezigas la trezorujon. Dank’al antaŭaj kaj nunaj gefervoruloj idealemaj ni progresadas kiel neniam antaŭe.

NIA KAT-IDO.

AFD. 's-HERTOGENBOSCH.

Bovengenoemde vereniging hield Donderdag j.l. haar Jaarvergadering, in een der zalen der Firma P. Mulders.

Bij afwezigheid van den Voorzitter opende de Heer Roelofs, Secretaris, de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij deelde mede, dat de voorzitter de Heer Damen, door familie-omstandigheden, verhinderd was deze vergadering te leiden en aan hem de leiding had opgedragen. De vergadering nam daarvan kennis, en ging over tot behandeling der Agenda.

De notulen der vorige Jaarvergadering werden zonder op-of-aanmerkingen goedgekeurd. Daarna bracht de waarnemende voorzitter verslag uit over het afgelopen jaar. Hieruit bleek dat de vereeniging in het afgelopen jaar geen verliezen had te boeken. Van eenigen aanwinst kan echter evenmin gesproken worden. Door krachtige actie hoopt het bestuur de vereeniging nieuw leven te kunnen schenken. Slechts dan kan deze, over één jaar, waardig vieren haar 25-jarig bestaan. Na dankzegging aan den Secretaris voor zijn keurig verslag, verkreeg de Penningmeester het woord. Deze deelde mede, dat zijn boeken sloten met een batig saldo. De Heeren Grever en Hoen werden aangewezen tot het nazien der bescheiden. In de eerstvolgende ledenvergadering zullen dezen verslag uitbrengen. Vervolgens kwam ter sprake Contributie-regeling. Na eenig heen en weer spreken werd besloten de mogelijkheid open te stellen, voor hen die dat wenschen, de Contributie te voldoen in twee termijnen. Over de manier van incasseeren zal gesproken worden in een volgende ledenvergadering. 'n Schrijven uit Venlo, aangaande Contributie van Nederlanda Katoliko, kon geen instemming vinden. Daarna volgde een bespreking over de aanstaande Jaarvergadering van Nederlanda Katoliko. Besloten werd dit punt aan te houden tot een volgende ledenvergadering. Dit wegens afwezigheid van den Voorzitter. Als afgevaardigde naar deze vergadering werd gekozen Mej. Verkaart. Tegen de gebuikelijke vergoeding werd geen bezwaar gemaakt. Daarna volgde: Rondvraag.

De Heer v. Rijswijk vestigde de aandacht op een fout in de Agenda. Immers, wegens het vertrek van het Bestuurslid de Heer Wracking, behoorde een nieuw Bestuurslid gekozen te worden. Dit punt stond echter niet op de Agenda, en kon dus niet in behandeling komen. In de eerstvolgende ledenvergadering zal deze fout hersteld worden. Alle aanwezigen wenschten nog een gewone ledenvergadering, voor de Jaarvergadering van Nederlanda Katoliko. Hiertoe werd dan ook besloten. De Heer Hoen stelde voor een felicitatie te zenden aan den Eerwaarden Frater Monulfus, alhier. Deze won een premie in de 11e Internationale Katholieke Bloemenspelen. Ook bracht de Heer Hoen naar voren het wenschelijke van een speciale naamstoevoeging aan de bestaande naam. Dit punt werd aangehouden ter nadere bespreking. De vergadering hechte haar goedkeuring aan het voorstel om een Vickonsulino de I.K.U.E. te doen benoemen. Voor deze functie stelde zich beschikbaar Mej. Verkaart. Getracht zal worden den Zeereerwaarden Geestelijken Adviseur weder tot belangstelling voor de club op te wekken.

De waarnemende voorzitter sloot daarna de vergadering met den Christelijken groet.

N. G. HOEN.

SCHIEDAM.

„La Geamikoj de la Verda Stelo”.

Dum la pasinta vintro F-ino Th. M. A. Simonis gvidis kurson laŭ la konata Cseh-Metodo kun $\pm$ 30 Membroj.

La 28an de Februaro proks. 20 Kursanoj kunvenis por preparoli la eblecon fondi sekcion de „Nederlanda Katoliko”. Post mallonga diskutado la kunveno decidis fondi la sekcion por kiu 19 kursanoj sin anoncis.

Ankaŭ en Schiedam nia movado progresas. La plej efika laboro estas aranĝi kursojn.

La adresoj de la nove fondita sekcio estas ;

S-ro P. v. Raay, Mariastraat 84-B, Prezidanto

F-ino Th. M. A. Simonis, Sekretariino, Broersvest 99

S-ro C. H. J. Huiskens, Wattstraat 8-A, kasisto.

FAMILIA FESTO.

Jaŭdon, la 21an de Marto, festis nia ligprezidanto, S-ro H. Damen la tagon, je kiu li antaŭ 12 $\frac{1}{2}$ jaroj edziĝis. Ni ĉi tie elkore gratulas lin, lian edzinon kaj iliajn gefilojn. Sincere ni deziras al la familio la Dian Benon, por ke feliĉaj estu la sekvontaj jaroj. Dio donu, ke venu por la familio ankoraŭ multaj da ili.

RAPPORT BETREFFENDE ESPERANTO-EXAMENS in '32

(*Vervolg en Slot*)

Omtrent de kennis van de literatuur eischt het programma, dat de kandidaten *minstens* vier werken (geen brochures of tijdschriften) hebben *bestudeerd*. Enkele kandidaten hebben echter dit aantal belangrijk overschreden, zooals blijkt uit de lijst, die voor alle kandidaten de bestudeerde werken aangeeft.

Meermalen is in de Nederlandsche Esperanto=periodieken de lijst van door de Examencommissie aanbevolen boeken gepubliceerd. Deze lijst is echter geenszins als verplichtend te beschouwen en het komt dan meermalen voor, dat door de kandidaten andere boeken worden opgegeven, dan op de lijst voorkomen, eensdeels doordat die werken na het publiceeren van de betreffende lijst werden uitgegeven, anderdeels doordat door sommige kandidaten andere werken zijn bestudeerd, die door de Commissie als gelijkwaardig kunnen worden aanvaard.

Bij het examineeren bleek, dat sommige kandidaten de opgegeven werken slechts ten deele hadden gelezen en wanneer het aantal bovendien *slechts* vier was, kon geen voldoende cijfer voor het vak *literatuur* worden toegekend.

Over het algemeen waren de opgegeven boeken voldoende bestudeerd, maar aan den anderen kant bleek heel duidelijk, dat de

meeste kandidaten buiten de opgegeven werken weinig meer van de Esperanto=literatuur afwisten dan enkele titels en namen van schrijvers. Dit is te betreuren wanneer men in aanmerking neemt, dat het werk „Bibliografio de Internacia Lingvo" van P. E. Stojan niet minder dan 4536 werken vermeldt op elk gebied (vertaald en origineel), waarvan pl.m. 1000 van belletristischen aard. Het zou daarom aanbeveling verdienen, dat in de toekomst *meerdere kennis van de Esperanto=literatuur in het algemeen* werd vereischt.

Wat het spreken betreft is het een verheugend feit, dat de kandidaten zich hoe langer hoe meer vlot in het Esperanto kunnen uitdrukken. Misschien is dit toe te schrijven aan het veelvuldiger bezoek aan congressen (door sommigen) en van bijeenkomsten, waar uitsluitend Esperanto wordt gesproken. Slechts zelden vertoonden de kandidaten in den laatsten tijd gebrek aan oefening in het spreken en waar zulks het geval was, bleek dit een gevolg van gebrek aan practijk bij kandidaten, die op afgelegen plaatsen wonen en daardoor zelden in de gelegenheid zijn om zich voldoende in het spreken te bekwamen.

- Schriftelijk:
- a. het vertalen van een proza=stuk *in* het Esperanto.
  - b. het vertalen van een minder eenvoudig fragment van een of ander dichtwerk *uit* het Esperanto. (Ditmaal waren gedeelten uit „Gijsbreght van Aemstel," vertaling van Isbrücker en van het drama „La urbestro de Zalamea" gekozen.)
  - c. het maken van een opstel (direct in het Esperanto) naar keuze uit een viertal opgegeven onderwerpen.

De vertaling Nederlandsch=Esperanto was, als bij alle vorige examens, voor veel kandidaten het groote struikelblok. Het bleek, dat bij de studie veel te weinig zorg was besteed aan het maken van vertaalwerk. Slechts heel zelden werd het cijfer 8 bereikt, terwijl aan de meeste geslaagden niet meer dan het cijfer 5 kon worden toegekend. *Over het algemeen* was het vertaalwerk middelmatig of onvoldoende.

De vertalingen *uit* het Esperanto waren meestal te woordelijk, of de woordkeuze liet veel te wenschen over. Aan slechts weinig kandidaten kon een hoog cijfer worden gegeven, maar onvoldoende (2, 3 of 4) kwam zelden voor.

De opstellen waren van dien aard, dat slechts zelden een bepaald onvoldoende cijfer moest worden gegeven. Wat stijl en inhoud betreft, waren zij echter in het algemeen zeer middelmatig, zoodat de cijfers 5 of 6 slechts bij uitzondering werden overschreden. De algemeene indruk is, dat de kandidaten maar wat neerschrijven, in de hoop door een gering aantal taalfouten een voldoende cijfer te behalen. Al kan bezwaarlijk van de kandidaten een zeker schrijvers=talent worden gevergd, zoo wil het de Commissie toch voorkomen,

dat het peil van de opstellen aanzienlijk zou kunnen worden verhoogd, indien de candidaten zich te dezen opzichte meer op vóórroefening wilden toeleggen.

Namens de Examencommissie
De Secretaris

Den Haag, Februari 1933.

H. J. BULTHUIS

KORESPONDEJO.

Aan Sro A. G. de B. te R. en anderen: Veel moet wegens plaatsgebrek wachten.

NOG EENS: DE ESPERANTO EXAMENS.

In het Januari-nummer van «N.K.» heb ik eenigzins uitvoerig de onderhandelingen besproken, die schriftelijk en mondeling over de Esperanto-examens gevoerd zijn. Van verschillende zijden werden mij daaromtrent opmerkingen en verzoeken om nadere inlichtingen. Zoo werd mij o.a. gevraagd, hoe de feitelijke toestand nu is. Deze vraag is gemakkelijk te beantwoorden. Tusschen L.E.E.N. en «N.K.» bestond een regeling, die door geen van beide partijen is opgezegd. Deze regeling bestaat dus nu nog. Derhalve worden de examens in 1933 op de gewone wijze gehouden. De datums en verdere bijzonderheden zijn overigens (ook in «N.K.») reeds gepubliceerd.

Men vraagt mij voorts stelling te nemen ten opzichte van de publicaties over dit onderwerp in «Nederlanda Esperantisto».

In het Januari-nummer deelde ik evenwel mede, dat het artikel geen polemiek bedoelde te zijn, doch alleen informatorisch geaard was. Het lijkt mij juist, ook thans op bedoelde publicaties niet in te gaan. Zonder daarmede natuurlijk de juistheid van alle mededeelingen in deze artikelenreeks te willen erkennen. Dit punt zal overigens op de jaarvergadering van L.E.E.N. met Paschen in Utrecht behandeld worden. Of het Hoofdbestuur van L.E.E.N. met concrete voorstellen zal komen is tot op heden nog niet bekend.

De Federatie van Arbeiders-Esperantisten heeft intusschen uitvoering gegeven aan haar voornemen om een eigen examencomité in te stellen en publiceert in het laatste nummer van haar orgaan hieromtrent bijzonderheden.

«Nederlanda Katoliko» betreurt dezen gang van zaken. Maar het recht der Federatie om zelf een Examencomité te stichten zullen wij in geen deele betwisten.

* * *

Gaarne wil ik deze gelegenheid benutten om een vergissing te herstellen die in mijn bovengenoemd artikel (N.K. Januari 1933)

voorkomt. Ten onrechte werd in dit artikel het bestaan van het orgaan van de Federatie, in zijn huidigen vorm vereenzelvigd met den bestaansduur der Federatie zelf. Zooals de meeste onzer lezers ongetwijfeld weten bestaat de Federatie van Arbeiders=Esperantisten in ons land al veel langer. Namelijk reeds bijna 22 jaren.

Intusschen doet dit niets af aan de gronden waarop het besluit van het Hoofdbestuur van «N.K.» steunde. Dit besluit is ter dege overdacht.

De verantwoordelijkheid wil het Hoofdbestuur niet van zich afwijzen.

Doch bij dit besluit heeft zeker geen minachting voorgezetten voor de Federatie van Arbeiders=Esperantisten. Wij zien in hen gaarne overtuigde en kloeke propagandisten voor onze wereldtaal= beweging. In wereldbeschouwing staan wij tegenover elkaar. Maar als Katholiek hebben we eerbied voor ieders oprechte overtuiging.

H. DAMEN.

IDEËËN EN OPMERKINGEN.

«DES GUTEN ZUVIEL».

De gelegenheden om zijn Esperanto= kennis en slagvaardigheid in de conversatie te oefenen en te ontwikkelen liggen in 't huidige ontwikkelingsstadium onzer beweging voor ieder niet voor 't grijpen.

Enkelen missen ze geheel, omdat er voor hen mijlen ver in 't rond geen Esperantist valt te bekennen.

Voor dezulken is een Esperanto=radio uitzending werkelijk een uitkomst en de ontmoeting met een «samideano» een gebeurtenis van beteekenis.

In 't bijzonder geldt dit voor de aankomende Esperantist op een afgelegen plaats, omdat hij slechts dan zijn kennis en paraat=heid kan toetsen, zijn vorderingen maar ook zijn gebreken kan constateeren.

Dat de andere partij daarbij geen vreemdeling maar een taal=genoot is, is voor hem geen bezwaar, eerder een gemak, mocht hij al eens in zijn woorden blijven steken.

Het aantal hunner slinkt gelukkig bij de dag. De groote meer=derheid heeft hoewel niet dagelijks dan toch periodiek de gelegen=heid Esperanto te converseeren op onder=onsjes, op vergaderingen en in clubs.

En om de aanwezigen daar in 't Esperanto aan de praat te krijgen, zijn en worden er nog steeds heel wat middeltjes bedacht, ook wel eens met weinig succes. Toch bestaat er gevaar, dat we daarbij in een ander uiterste vervallen, door te meenen, dat het een eisch van goed fatsoen, ja een halve plicht is onder Espe=

rantisten steeds Esperanto te moeten spreken. Het spreken van Esperanto onder taalgenooten, vooral onder bekenden, is niet zonder gevaar met het oog op het insluipen van «nederlandismen». Dus af te raden? Welnee, waar een andere oefengelegenheid ontbreekt, nochtans aan te bevelen. Nietwaar: bij gebrek aan brood . . . . . enz. Terwille van die oefening breken we bij onderlinge afspraak met ons Esperantisten=principe: „*Onder taalgenooten de moedertaal, onder vreemdelingen Esperanto*”. Op dat principe zou ik wat meer de nadruk willen leggen, want er zijn ook gelegenheden, waarbij onder Esperantisten conversatieoefening van geenerlei belang is en we dus consequent aan ons principe onze moedertaal schrijven en spreken. Dan bedoel ik onderlinge besprekingen over bestuurs= en vereenigingszaken in onze Nederlandsche beweging. Dan bedoel ik briefwisseling aan bonds= en afdeulings=besturen. Dan herinner ik mij de glimlach, die mij bekreep, toen ik langen tijd geleden in een oud bondsbestuursverslag een uitvoerige en heftige discussie las over het al dan niet spreken van Esperanto op de bondsbestuursvergadering. Dan herinner ik mij de verwondering van een jong Esperantist, die op een aantal vragen van een zeer vooraanstaand Esperantist een antwoord in 't Nederlandsch bekwam. Dan denk ik aan de opmerking, die een examencandidaat eens maakte toen hij ervoer, dat de examinatoren geen Esperanto met elkaar spraken: «Dat zoo iets mogelijk was!» Aan beginnelingen in 't bijzonder zou ik nog dit willen opmerken: Maak niet van elk Esperantist, die uw weg kruist een proefkonijn, aan hetwelk ge het onrijpe hooi uwer pas verkregen kennis voorzet. Men kan ook «des Guten zuviel» krijgen.

Het zullen heusch niet de minsten zijn, die er anders sterk over zullen denken, met Pieter Statok Jr. een straatje voor U om te wandelen, hoe ambitieus ze ook overigens voor de beweging werken. Nogmaals «*Onder taalgenooten de moedertaal, onder vreemdelingen Esperanto*». Slechts bij onderlinge afspraak van beide partijen, wijke men van deze regel af.

KRITIKULO.

NIET ERG EERLIK??

In Lab. Esp. van 18 Febr. 1933 wordt ons een verwijt gemaakt. We zouden opzettelijk een mededeling hebben weggelaten uit een bericht betreffende de 12 gouden tientjes.

We dachten dat goede Esperantisten logies leerden denken. En we vragen: Is uw konklusie niet het gevolg van een onjuiste veronderstelling? Zou het niet mogelijk zijn, dat het niet vermelden van de door U bedoelde mededeling het gevolg is van.... het niet ontvangen van die mededeling? En is uw beoordeling: «niet erg eerlik», dus niet het gevolg van een denkfout?